

Sygn. akt I ACa 702/12

Sygn. akt I ACa 702/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA – Beata Kozłowska /spr./

Sędzia SA – Katarzyna Polańska - Farion

Sędzia SA – Małgorzata Rybicka - Pakuła

Protokolant – st. sek. sąd. Katarzyna Foltak

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2012 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko B. D.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 23 lutego 2012 r. sygn. akt XXIV C 301/11

1. oddala apelację,

2. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz B. D. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt: I ACa 702/12

Uzasadnienie:

Powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w dniu 27 stycznia 2011 r. wystąpił przeciwko B. D. z pozwem o zapłatę w postępowaniu upominawczym kwoty 103 264,33 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot szczegółowo wymienionych w pozwie.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 6 maja 2009 r. podpisał z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. umowę przelewu wierzytelności przysługujących wspomnianej spółce, odpowiadającej za sieć sklepów (...), wobec pozwanej, w dacie powstania wierzytelności prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...). Wierzytelność ta opiewała łącznie na sumę 103 264,33 zł i wynikała z wymienionych przez powoda faktur VAT. Natomiast odsetki za opóźnienie obliczone zostały od terminów wymagalności poszczególnych kwot, składających się na wierzytelność. Należności te wynikają z usług marketingowych i promocyjnych świadczonych przez (...) Sp. z o.o. na rzecz pozwanej, w tym usług związanych z przeprowadzeniem akcji promocyjnych towarów dostarczanych przez pozwaną wraz z ich dodatkową ekspozycją, usług polegających na wspieraniu sprzedaży w nowootwartych sklepach sieci I. oraz usług związanych z promocyjnym umieszczaniem w sklepach sprzętu chłodniczego celem ekspozycji towarów. Powód

podniósł, iż pozwana obciążona była wspomnianymi opłatami w związku z porozumieniem zawartym pomiędzy powodem, pozwaną i (...) Sp. z o.o.

Powód wezwał pozwaną pismem z dnia 14 kwietnia 2010 r. do zapłaty żądanej pozwem kwoty, jednakże żądanie to nie zostało zrealizowane.

W dniu 28 lutego 2011 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił powództwo w całości.

Pozwana B. D. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz od strony przeciwnej kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniosła, iż nie neguje faktu zawarcia umowy przelewu wierzytelności przez powoda i (...) Sp. z o.o., jednakże, jej zdaniem, zawarcie wspomnianej umowy wynikało z zobowiązań powodowej spółki wobec (...) Sp. z o.o., pochodzących z długoterminowej współpracy handlowej stron. Pozwana była w niej pośrednikiem i wykonawcą. Nie negowała ona również, iż otrzymała od (...) Sp. z o.o. wymienione w pozwie faktury, jednakże, w piśmie z dnia 5 lutego 2009 r., dokonała ich zwrotu na rzecz wystawcy, informując go jednocześnie o zakończeniu współpracy z (...) Sp. z o.o. z końcem 2008 r. Na dzień zawarcia umowy przelewu wierzytelności nie łączyły pozwanej żadne rozliczenia finansowe z powodem, co wynika z postanowień porozumienia z dnia 30 grudnia 2008 r.

Pozwana wskazała również, iż od 2004 r. prowadziła z powodem współpracę gospodarczą. Powód nie prowadził osobiście dystrybucji własnych towarów, lecz umieszczał je w centrach logistycznych. Zawierał umowy z dostawcami, w tym m.in. z pozwaną, których przedmiotem było zlecenie usług konfekcjonowania towarów powoda oraz dostarczanie ich do odbiorców detalicznych. W 2008 r. i w latach poprzednich E. (...) była największym dystrybutorem produktów powoda w Polsce, natomiast to firma (...) Sp. z o.o., jako właściciel marki, prowadziła politykę jej wizerunku i ceny towaru w obrocie detalicznym. W związku z tym wszystkie akcje promocyjne, ekspozycje oraz działania marketingowe były ustalane pomiędzy powodową spółką a finalnym odbiorcą towaru. Natomiast dostawca był jedynie powiadamiany o wynikach negocjacji i ustaleniach stron, zaś jego obowiązkiem było punktualne dostarczanie towaru i dbanie o odpowiedni poziom dostaw. W ramach prowadzonej współpracy (...) Sp. z o.o. zobowiązał się do zwrotu kosztów, specjalnych rabatów i promocji towarów na rzecz dostawcy. Należności wskazane w fakturach będących przedmiotem pozwu w niniejszej sprawie mają swoje źródło w usługach marketingowych i promocyjnych, ustalanych pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o. W związku z powyższym wniosła ona o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego.

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo i zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz B. D. kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Swe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i następujących ocenach prawnych:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. i B. D. prowadząca w tym czasie działalność gospodarczą pod nazwą E. (...) (dalej: (...) B. D.) prowadziły współpracę handlową na mocy umowy z dnia 6 grudnia 2005 r. Współpraca ta polegała na tym, iż pozwana była dystrybutorem towarów powodowej spółki do odbiorców detalicznych, tj. do poszczególnych sklepów, a także do sieci handlowych. Jednym z odbiorców towarów powoda, obsługiwanym przez pozwaną, była (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., prowadząca sieć sklepów pod nazwą I..

Relacje handlowe stron wyglądały w ten sposób, że pozwana dostarczała towar spółki (...) do sklepów (...), należących do spółki (...), która uiszczala wszelkie opłaty za towar dostawcy, tj. B. D. na podstawie wystawionych faktur VAT, natomiast pozwana rozliczała się z powodową spółką (...) na podstawie faktur wystawionych przez siebie, doliczając do należnych sum prowizję należną jej firmie za świadczone usługi dostawy.

Natomiast za wszelkie usługi marketingowe i promocyjne towarów R. B., świadczone przez (...) Sp. z o.o., firma ta wystawiała faktury, wskazując jako płatnika pozwaną. Pozwana uiszczala należne z tego tytułu kwoty, a następnie wystawiała faktury na powyższe kwoty na powoda, który zwracał jej poniesione koszty. Firma pozwanej była więc pośrednikiem w kontaktach handlowych pomiędzy (...) Sp. z o.o. a powodem i jednocześnie dostawcą towarów (...) Sp. z o.o. do sieci I..

Usługi marketingowe prowadzone przez (...) Sp. z o.o. w sklepach (...) polegały na przeprowadzaniu akcji promocyjnych produktu firmy (...), m.in. na przeprowadzaniu promocji z dodatkową ekspozycją (tzw. standów), promocji z wykorzystaniem sprzętu chłodniczego celem szczególnej ekspozycji towarów powoda oraz promocji wspierającej sprzedaż w nowootwartych sklepach sieci I.. Za każdą z wymienionych usług marketingowych ustalone zostało wynagrodzenie należne (...) Sp. z o.o. zgodnie z warunkami taryfowymi, przy czym wynagrodzenie to uiszczala bezpośrednio pozwana, jako dostawca towarów marki R. (...), zaś powodowa spółka zwracała jej uiszczone z tego tytułu kwoty. Wszelkich ustaleń co do terminów i rodzajów akcji promocyjnych towarów powoda oraz wynagrodzenia należnego (...) Sp. z o.o. z tytułu świadczonych usług marketingowych, dokonywały pomiędzy sobą wyłącznie spółki (...). Pozwana była jedynie informowana o wynikach powyższych uzgodnień, co wpływało na ilość dostarczanego przez nią towaru oraz na kwoty uiszczane przez dostawcę na rzecz (...) Sp. z o.o. tytułem usług marketingowych, zwracane następnie pozwanej przez powoda.

W 2008 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. i B. D. postanowiły zakończyć współpracę handlową. Ostatnie dostawy towarów zostały wykonane w listopadzie 2008. W celu dokonania wzajemnych rozliczeń należności w dniu 30 grudnia 2008 r. strony zawarły porozumienie, na mocy którego pozwana zobowiązała się do zwrotu na rzecz powoda posiadanych produktów (...) Sp. z o.o. oraz kwoty 600 000 zł powiększonej o podatek VAT do dnia 31 grudnia 2008 r., a także kwoty 300 000 zł wraz z podatkiem VAT - do dnia 31 grudnia 2009 r. W § 3 pkt. 5 porozumienia pozwana oświadczyła, iż nie posiada żadnych roszczeń względem R. B., wynikających z podejmowanej przez strony współpracy, tak wymagalnych, jak i niewymagalnych na dzień podpisania porozumienia, natomiast powód oświadczył, że zrzeka się wszelkich ewentualnych roszczeń, przysługujących mu na dzień 30 grudnia 2008 r. względem (...) B. D., a wynikających z łączącej dotąd strony współpracy handlowej.

W dniach 7 stycznia 2009 r. oraz 22 kwietnia 2009 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. wystawiła faktury za usługi marketingowe wykonane w 2008 r., polegające na działaniach promujących produkt (...) Sp. z o.o. w (...) handlowej (...), opiewające łącznie na kwotę 103 264,33 zł, z tygodniowym terminem płatności. Jako płatnika wskazano dotychczasowego dostawcę produktu, tj. E. (...) B. D..

W piśmie z dnia 5 lutego 2009 r. pozwana odesłała doręczone jej faktury VAT wystawcy, informując go, iż zakończyła współpracę z (...) Sp. z o.o. i nie jest już dostawcą jego produktów, wobec czego wszelkie obowiązki wynikające z obsługi S. (...) przejął powód.

W związku z tym, iż suma 103 264,33 zł tytułem wynagrodzenia za usługi marketingowe nie została uiszczona przez pozwaną na rzecz (...) Sp. z o.o. dnia 6 maja 2009 r. powód zawarł ze (...) Sp. z o.o. umowę przelewu wierzytelności. W jej treści ustalono, iż (...) Sp. z o.o. służy wobec pozwanej wierzytelność we wskazanej wysokości, zaś powód kupuje ją za kwotę 103 264,33 zł a wspomnianą sumę uiszcza w terminie 30 dni na rachunek bankowy dotychczasowego wierzyciela.

W piśmie z dnia 14 kwietnia 2010 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wezwał pozwaną do zapłaty powyższej kwoty, żądanie to nie zostało jednak zrealizowane przez pozwaną.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że powyższy stan faktyczny ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, w tym faktur VAT, porozumienie z dnia 30 grudnia 2008 r., umowy przelewu wierzytelności z dnia 06 maja 2009 r., których wiarygodności oraz treści nie kwestionowała żadna ze stron. Istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okazały się również zeznania złożone przez świadków K. K., A. B., A. C. (1), D. P., J. D., A. K., E. P. i B. P..

Zeznania K. K. i A. B. miały znaczenie wyłącznie dla potwierdzenia niespornego ustalenia, iż wystawione przez spółkę (...) faktury nie zostały przez pozwaną zapłacone. Istotne znaczenie dla rozpoznania sprawy miały zeznania D. P., z których wynikało, iż porozumienie zawarte w dniu 30 grudnia 2008 r. miało zamknąć wszelkie rozliczenia między stronami, wszelkie zobowiązania miały zostać „wyzerowane” i obejmowało ono również wszystkie przyszłe koszty. Zeznania A. C. (1), J. D., A. K., E. P. i B. P. (1) miały znaczenie dla opisu modelu współpracy stron z firmą (...). Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom wyżej wskazanych świadków.

Sąd Okręgowy uznał, że wywiezione przez powoda powództwo jest niezasadne.

W przedmiotowej sprawie powodowa spółka domagała się od pozwanej zapłaty kwoty 103 264, 33 zł tytułem zwrotu wierzytelności nabytej przez powoda w drodze umowy cesji z dnia 6 maja 2009 r. od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Wspomniana spółka wystawiła faktury na powyższą kwotę, wskazując pozwaną, jako płatnika z tytułu usług marketingowych świadczonych de facto na rzecz powoda, za które pozwana miała zapłacić, jako dostawca towarów R. B. i pośrednik w kontaktach handlowych pomiędzy stronami umowy cesji.

Żadna ze stron nie kwestionowała, że sporne należności wynikały z usług promocyjnych świadczonych przez S. (...) w 2008 r., a więc w okresie, kiedy to wszystkie 3 podmioty łączyła współpraca handlowa. Współpraca między S. (...) i powodem odbywała się na takiej zasadzie, iż to powód, jako właściciel marki, decydował o polityce działań marketingowych i promocyjnych dotyczących swojego towaru w uzgodnieniu z (...) Sp. z o.o., której zlecał świadczenie konkretnych usług w tym zakresie. Ustalenia te odbywały się z pominięciem firmy pozwanej, która otrzymywała jedynie końcową informację o podjętych działaniach marketingowych. Było to konieczne, ponieważ to pozwana uiszczala S. (...) wynagrodzenie za usługi promocyjne, jako pośrednik w kontaktach pomiędzy tą firmą a powodem oraz jako dostawca towaru. Następnie zaś powodowa spółka (...) zwracała pozwanej uiszczone przez nią kwoty tytułem zapłaty za usługi marketingowe świadczone w (...) handlowej (...) oraz opłacała ustaloną prowizję. Roszczenia będące przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu również wynikały z takiego schematu współpracy handlowej pomiędzy powodem, pozwaną a (...) Sp. z o.o. - gdyby współpraca ta była kontynuowana, to należne sumy uiściłaby pozwana, a następnie suma z tego tytułu zostałaby jej zwrócona przez powodową spółkę, bowiem de facto to powód był beneficjentem usług świadczonych przez S. (...).

Schemat współpracy był zatem taki, iż między powodem - spółką (...) i spółką (...) była zawierana umowa dotycząca wykonania usług marketingowych przez S. (...) na rzecz R. B. w danym roku, zaś pozwana, którą łączyła z powodem umowa świadczenia usług, zobowiązana była, na podstawie ustaleń między S. (...) i R. B., do dostarczenia odpowiedniej ilości i asortymentu towaru firmy (...) za ustaloną między nimi cenę oraz do opłacenia kosztów usług marketingowych.

Umowa świadczenia usług między stronami została zakończona w końcu roku 2008. W listopadzie 2008 r. pozwana wykonała ostatnie dostawy. Pozwana mogła zatem zapłacić za wystawione na jej rzecz przez S. (...) faktury, a następnie dochodzić zwrotu kosztów od R. B., jednakże zaistniały dwie okoliczności, które czynią roszczenia powoda całkowicie niezasadnionymi.

Po pierwsze, powód nabył w drodze cesji zobowiązania pozwanej, a po drugie, strony zawarły w dniu 30 grudnia 2008 r. porozumienie, które zamknęło współpracę między nimi i w którym strony rozliczyły się. W przypadku umowy cesji, powód nabył wierzytelność spółki (...) w stosunku do pozwanej, którą musiałby pozwanej zwrócić, gdyby pozwana ją zapłaciła. Zawarte między stronami porozumienie również czyni roszczenie powoda niezasadnym, albowiem z dniem 30 grudnia 2008 r. strony rozliczyły się i zakończyły współpracę. Należy dodać, iż sporne sumy wynikały z działalności zrealizowanej przez pozwaną w 2008 r. i zostały rozliczone na koniec grudnia 2008 r., a więc w dacie zakończenia współpracy pomiędzy stronami przedmiotowego procesu. Zgodnie z brzmieniem porozumienia, powodowa spółka (...) Sp. z o.o. oświadczyła, iż zrzeka się wszelkich ewentualnych roszczeń przysługujących jej na dzień 30 grudnia 2008 r. względem pozwanej, a wynikających z podejmowanej przez strony współpracy handlowej (§ 3 pkt. 5 zd. 2 porozumienia). Zdaniem Sądu Okręgowego oświadczenie to obejmowało również roszczenia pieniężne, będące przedmiotem niniejszego postępowania, były one bowiem aktualne w tej dacie. Roszczenia te wynikały ze

współpracy handlowej pomiędzy stronami w 2008 r. i dotyczyły usług marketingowych zleconych S. (...) faktycznie przez powoda i na jego rzecz.

Zdaniem Sądu Okręgowego powód miał więc świadomość w dacie zawarcia porozumienia, iż należności wobec wspomnianej spółki nie zostały w całości rozliczone i konieczne będzie dokonanie ich spłaty, co potwierdzają również zeznania świadków. Oświadczenie powoda o zrzeczeniu się wszelkich roszczeń wobec pozwanej z dnia 30 grudnia 2008 r. obejmowało zatem również kwoty dochodzone pozwem. Zawarcie porozumienia kończącego współpracę pomiędzy stronami miało zatem na celu takie ukształtowanie współpracy handlowej, gdzie współpraca ta pomiędzy stroną powodową a (...) Sp. z o.o. odbywać się miała bez pośrednictwa pozwanej, a więc za wszelkie usługi marketingowe świadczone przez S. (...) należności uiszczać powinien bezpośrednio powód. W takiej sytuacji brak jest podstaw do obciążania powódki koniecznością zapłaty dochodzonej pozwem kwoty.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

Apelację od tego wyroku wniósł powód, zaskarżając wyrok w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, że to powód był związany umową z (...) Sp. z o.o. w zakresie usług marketingowych, co doprowadziło do błędnego uznania przez Sąd I Instancji, że to powód zlecał faktycznie realizację usług na swoją rzecz i z tego powodu powinien uiścić za nie zapłatę;
2. naruszenie art. 227 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego przejawiającego się we fragmentarycznym dobieraniu dowodów i ustalonych faktów, jak również całkowite pominięcie tych fragmentów zeznań świadków, które wskazywały na łączącą pozwaną z (...) Sp. z o.o. umowę oraz świadczenie usług na rzecz pozwanej, bez wskazania przyczyn takiego rozstrzygnięcia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku;
3. naruszenie art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, że roszczenie powoda względem pozwanej, objęte pozwem w niniejszej sprawie, istniało w dniu 30 grudnia 2008 roku oraz wynikało z podejmowanej przez strony współpracy handlowej, co w konsekwencji doprowadziło do uznania, że powód zrzekł się mocą przedmiotowego porozumienia roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu;
4. naruszenie art. 65 § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na dokonaniu wykładni zawartego pomiędzy stronami porozumienia z dnia 30 grudnia 2008 r. wbrew tekstowi dokumentu i w konsekwencji dokonanie ustaleń sprzecznych z treścią porozumienia, w wyniku czego Sąd I Instancji uznał m.in. że oświadczenie powoda o zrzeczeniu się roszczeń względem pozwanej, zawarte w porozumieniu z dnia 30 grudnia 2008 r. obejmowało również roszczenie związane z wierzytelnością podmiotu trzeciego względem pozwanej, nabyte przez powoda w drodze umowy przelewu wierzytelności po dniu 30 grudnia 2008 r.

Powołując się na te zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie pozwu w całości, względnie - o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód, w ramach zarzutów naruszenia prawa procesowego, zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, że to powód był związany umową z (...) Sp. z o.o. w zakresie usług marketingowych i to powód zlecał faktycznie realizację usług na swoją rzecz i z tego powodu powinien uiścić za nie zapłatę. Zarzut ten należy rozpatrzyć łącznie z zarzutem braku wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego przejawiającego się, zdaniem powoda, we fragmentarycznym dobieraniu dowodów i

ustalonych faktów, jak również całkowite pominięcie tych fragmentów zeznań świadków, które wskazywały na łączącą pozwaną z (...) Sp. z o.o. umowę oraz świadczenie usług na rzecz pozwanej, bowiem ten ostatni zarzut zmierza w istocie do wykazania, że to niewłaściwa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego doprowadziła do błędnego ustalenia kto zlecał i na czyją rzecz były realizowane usługi promocyjne i marketingowe przez (...) Sp. z o.o.

W ocenie Sądu Apelacyjnego oba zarzuty są chybione.

Z uzasadnienia apelacji wynika, iż zdaniem powoda zeznania A. C. (2), E. P. i A. K. dają podstawy do przyjęcia, że to nie powód, lecz pozwana była stroną porozumień w sprawie usług promocyjnych i marketingowych i że te usługi były wykonywane właśnie na rzecz pozwanej, a nie na rzecz powoda.

Jeśli chodzi o zeznania świadka A. C. (2), to w ocenie Sądu Apelacyjnego powód zdaje się nie dostrzegać, iż świadek ten, będący dyrektorem handlowym powoda, jednoznacznie wskazał w swych zeznaniach, że miał określony budżet roczny i on podejmował decyzje jeśli chodzi o promocje i rozliczenia z klientami, które były następnie cedowane na pracowników. W momencie kiedy zdecydowano się na pośrednictwo pozwanej w dostawach towaru to „przefakturowano faktury i rabaty na firmę (...)”. Świadek ten wyjaśnił również, że dokonywana była refundacja na rzecz dystrybutora marży, która jest określonym zarobkiem. Wielkość marży zależała od ceny i wielkości promocji. Zeznania świadka A. C. (2) dają zatem podstawy do wniosku, iż akcje promocyjne i marketingowe mogły pociągać za sobą dla pozwanej jako dystrybutora, spadek marży, który był następnie refundowany przez R. B.. Refundację przez powoda na rzecz pozwanej spadku marży na skutek przeprowadzanych akcji promocyjnych potwierdzają również zeznania świadka J. D. i B. P. (1).

Świadek A. C. (2) wskazał też, że jeśli (...) wystawiło fakturę na promocje towarów R. B., to należało dystrybutorowi zwrócić poniesione koszty, tj. jeśli (...) Sp. z o.o. wystawiło fakturę, to R. B. musiał koszty te zrefundować.

Co istotne, nie jest prawdziwe twierdzenie powoda, iż świadek zeznał, że budżet marketingowy ustalał J. D.. Z protokołu przesłuchania świadka A. C. (2) wynika, iż świadek ten zeznał, że „początkowo budżet ten ustalał powód z (...), później przestali się dogadywać, potem J. D. ustalał to z B. P. (2) z firmy (...)”. Świadek nie wyjaśnił jednak, jaką konkretnie rolę miał J. D. przy ustalaniu budżetu.

Natomiast świadek E. P. jednoznacznie wskazał, że on z ramienia (...) Sp. z o.o. negocjował z R. B. warunki handlowe i warunki promocyjne i po ustaleniu tych warunków kontrakt był przesyłany do dystrybutora. Wszystkie dostawy też były ustalane z przedstawicielami firmy (...). Zgodnie z ustaleniami z firmą (...) płaciła za usługi pozwana, lecz, zdaniem świadka, były to zobowiązania firmy (...), bo ustalenia były czynione z R. B., a to kto był faktycznie dostawcą, nie miało znaczenia. Świadek ten stwierdził również, że nigdy rozmowy nie były prowadzone pomiędzy pozwaną a (...) Sp. z o.o., wszystkie ustalenia były z pracownikami firmy (...). Świadek ten co prawda wskazał, jak trafnie zauważył powód w swej apelacji, że wynagrodzenie było wyliczane na podstawie warunków handlowych ustalanych pomiędzy (...) Sp. z o.o., tym niemniej, wobec kontekstu całej wypowiedzi świadka, uznać należy, iż świadek w tej części swej wypowiedzi odnosił się nie tyle do tego, kto faktycznie czynił ustalenia warunków współpracy, lecz kto formalnie był traktowany jako dostawca.

Również świadek A. K. potwierdził jedynie, że płatności za usługi marketingowe były płacone przez pozwaną. Świadek ten wskazał, że R. B. nie sprzedawał bezpośrednio towarów do (...), tym niemniej, niniejsze postępowanie nie dotyczy rozliczeń za dostarczony towar, lecz za usługi marketingowe. W tym zakresie świadek wskazał, że (...) pokrywał wszelkie koszty związane z procesami marketingowymi i sprzedażowymi. W pewnym sensie firma pozwanej była dostawcą do (...).

Jeśli natomiast chodzi o zeznania świadka K. K., pracownika (...) Sp. z o.o., to świadek ten, wskazując, że na rzecz pozwanej były realizowane usługi promocyjne wyjaśniła, że opiera się na dokumentach. Co prawda świadek nie wyjaśniła na jakich konkretnie dokumentach, ale domniemywać należy, iż chodzi o załącznik nr 4 do warunków handlowych i wystawione przez (...) Sp. z o.o. faktury VAT. Tym niemniej, zeznania świadka K. K. nie mogą mieć decydującego znaczenia dla oceny relacji pomiędzy stronami i ich wzajemnych zobowiązań. Dokumenty te bowiem, a

w szczególności załącznik nr 4 do warunków handlowych, nie określa w sposób szczegółowy zasad rozliczeń pomiędzy stronami. Brak jest podstaw do przyjęcia, by wiedza świadka wynikała z innych źródeł, np. uczestnictwa w ustalaniu zasad współpracy między stronami. W tym stanie rzeczy stwierdzenie, że to na rzecz pozwanej były realizowane usługi promocyjne uznać należy za literalne odczytanie treści wyżej wskazanych dokumentów.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego o tym, że powód był związany z (...) Sp. z o.o. umową w sprawie usług promocyjnych i marketingowych świadczy również treść załącznika nr 4 do warunków handlowych. W toku niniejszego postępowania nawet powód nie kwestionował tego, iż załącznik ten obejmował w istocie porozumienie trójstronne, łączące powoda, pozwaną i (...) Sp. z o.o. Co prawda, jak zostało już wyżej wskazane, porozumienie to co do zasady wskazuje jedynie wielkości poszczególnych budżetów promocyjnych, nie precyzuje natomiast zasad współpracy w tym zakresie, w tym zasad rozliczeń, tym niemniej, w ostatnim zdaniu załącznika wskazane zostało, iż powód, jako wykonawcę dostaw, wskazuje pozwaną i ustalone warunki będą refundowane dostawcy przez (...) Sp. z o.o.

Jak zostało wyżej wskazane, załącznik nr 4 nie precyzował zasad współpracy w zakresie usług marketingowych, tym niemniej potwierdzał obowiązek powoda refundacji kosztów usług marketingowych na rzecz dostawcy. Z zeznań świadków wynika natomiast, jak trafnie ustalił Sąd Okręgowy, że zakres usług marketingowych, które miały być realizowane, był ustalany pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o., natomiast rola pozwanej ograniczała się do roli płatnika należności, która następnie miała być jej zwracana przez powoda.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny uznał, że zeznania świadków, ale i treść załącznika nr 4 a także korespondencja mailowa stron, świadczy o prawidłowości ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy, że nie tylko pozwana, ale i powód był związany umową w sprawie realizacji przez (...) Sp. z o.o. usług marketingowych. Zgodnie z tym porozumieniem rola pozwanej ograniczała się do dokonania płatności należności na rzecz (...) Sp. z o.o. za usługi promocyjne i marketingowe świadczone na rzecz powoda, które to należności miały być następnie zwracane pozwanej przez firmę (...) Sp. z o.o. Ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy, jako znajdujące oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, Sąd Apelacyjny niniejszym przyjmuje za własne.

Powód w swej apelacji podniósł również zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne, jego zdaniem, ustalenie, że jego roszczenie względem pozwanej, objęte pozwem w niniejszej sprawie, istniało w dniu 30 grudnia 2008 r. oraz wynikało z podejmowanej przez strony współpracy handlowej, co w konsekwencji doprowadziło do uznania, że powód zrzekł się mocą przedmiotowego porozumienia roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu. Kwestii tej dotyczy również zarzut naruszenia art. 65 § 2 k.c. do którego, zdaniem powoda doszło przez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na dokonaniu wykładni zawartego pomiędzy stronami porozumienia z dnia 30 grudnia 2008 r. wbrew tekstowi dokumentu i w konsekwencji dokonanie ustaleń sprzecznych z treścią porozumienia, tj. błędne uznanie, że oświadczenie powoda o zrzeczeniu się roszczeń względem pozwanej, zawarte w porozumieniu z dnia 30 grudnia 2008 r. obejmowało również roszczenie związane z wierzytelnością podmiotu trzeciego względem pozwanej, nabyte przez powoda w drodze umowy przelewu wierzytelności po dniu 30 grudnia 2008 r.

Odniesienie się do tych zarzutów wymaga w pierwszej kolejności dokonania oceny prawnej wzajemnych praw i obowiązków stron w odniesieniu do usług marketingowych, które miały być i ostatecznie były świadczone w 2008 r. przez (...) Sp. z o.o. Jak zostało wyżej wskazane, z ustaleń faktycznych poczynionych w niniejszej sprawie wynika, że uzgodnienia co do zakresu usług promocyjnych i marketingowych były czynione pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o. Rola pozwanej, pomimo tego, iż była stroną umowy regulującej warunki dostawy towaru do (...) Sp. z o.o. i co istotne, odnoszącego się do tych usług załącznika nr 4, ograniczała się w istocie do dokonania płatności na rzecz (...) Sp. z o.o. Płatności te miały być jej w całości refundowane przez powoda. Nie można przy tym zgodzić się z powodem, iż usługi promocyjne i marketingowe świadczone przez (...) Sp. z o.o. były świadczone wyłącznie na rzecz pozwanej, a nie powoda i leżały w jej interesie, gdyż dotyczyły towarów dostarczanych do dalszej sprzedaży przez pozwaną. Otóż, jak wynika z zeznań świadków A. C. (2), J. D. i B. P. (1), działania promocyjne, których przeprowadzenie było uzgadniane pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o. pociągały za sobą spadek należnej pozwanej od R. B. marży. Dlatego też powód rekompensował pozwanej spadek marży, będący wynikiem przeprowadzanych akcji promocyjnych. Rację

ma pozwana, wskazując, iż przeprowadzane przez (...) Sp. z o.o. akcje promocyjne i marketingowe leżały w interesie powoda, bowiem w istocie promowały markę powoda. Powód w żadnej mierze nie wykazał, by uzgadniane przez niego z (...) Sp. z o.o. akcje promocyjne przynosiły korzyść pozwanej i by były przeprowadzane w jej interesie. Przyjąć zatem należy, iż trójstronne porozumienie zawarte pomiędzy powodem, (...) Sp. z o.o. oraz pozwaną, było umową mieszaną, w której pozwana zobowiązała się do dokonania płatności za usługi marketingowe świadczone przez (...) Sp. z o.o. na rzecz powoda, obejmującą, jeśli chodzi o zobowiązania powoda wobec (...) Sp. z o.o. elementy umowy o świadczenie przez osobę trzecią w rozumieniu art. 391 k.c. oraz w zakresie zobowiązań pomiędzy powodem a pozwaną tzw. umowy o zwolnienie dłużnika przez osobę trzecią z obowiązku świadczenia w rozumieniu art. 392 k.c.

Wskazać przy tym należy, iż kwalifikacji trójstronnego porozumienia jako zawierającego elementy umów, o których mowa w art. 391 k.c. i art. 392 k.c. nie wyklucza ustalony przez strony sposób wystawienia faktur. Przyjąć bowiem należy, iż uzgodniony przez strony tryb wystawiania dokumentów dla celów podatkowych, może być traktowany jako jedna z okoliczności, w oparciu o które można dokonać ustaleń co do zgodnego zamiaru stron i celu umowy. W niniejszej sprawie wobec treści zeznań świadków, przyjąć należy, iż treść faktur nie odzwierciedla rzeczywistej woli stron, sugeruje bowiem, iż usługi promocyjne i marketingowe były świadczone na rzecz pozwanej, a nie na rzecz powoda.

Taka kwalifikacja trójstronnego porozumienia rodzi określone konsekwencje prawne. Otóż, zawierając umowę przelewu wierzytelności z (...) Sp. z o.o. powód w istocie nabył wierzytelność, której był dłużnikiem, zatem doszło do wygaśnięcia zobowiązania wynikającego z umowy o świadczenie usług marketingowych. Już z tego powodu powództwo zasługuje na oddalenie.

Zbędny jest zatem szersze odnoszenie się do zarzutu naruszenia art. 65 § 2 k.c. i ustalanie czy porozumienie z dnia 20 grudnia 2008 r. obejmowało tę wierzytelność czy też nie.

Jedynie zatem uzupełniająco wskazać należy, iż w relacjach pomiędzy powodem a pozwaną przedmiotowe trójstronne porozumienie co do świadczenia usług marketingowych, w relacjach pomiędzy powodem a pozwaną zawierało elementy tzw. umowy o zwolnienie dłużnika przez osobę trzecią z obowiązku świadczenia w rozumieniu art. 392 k.c.

Zgodnie z dominującym w doktrynie poglądem, osoba trzecia zobowiązuje się tylko ponieść odpowiedzialność odszkodowawczą, jeżeli wierzyciel zażąda od dłużnika wykonania zobowiązania. Umowa osoby trzeciej z dłużnikiem nie kreuje roszczenia wobec gwaranta, aby ten zwolnił dłużnika z obowiązku świadczenia na rzecz wierzyciela. Natomiast nakłada na osobę trzecią obowiązek zapobieżenia żądaniu świadczenia przez wierzyciela, skierowanemu do dłużnika, nie określając środków, jakie ten podmiot powinien podjąć (por. Z. Radwański (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 457). Gdyby zatem nie doszło do wygaśnięcia zobowiązania na skutek nabycia wierzytelności przez powoda od (...) Sp. z o.o., powodowi przysługiwałoby jedynie roszczenie odszkodowawcze. Tym niemniej, w niniejszym postępowaniu powód nie dochodzi roszczenia odszkodowawczego, lecz roszczenia o zapłatę wynagrodzenia w związku z nabyciem od (...) Sp. z o.o. wierzytelności o zapłatę należności za usługi promocyjne i marketingowe.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny apelację powoda, jako niezasadną, oddalił w oparciu o art. 385 k.p.c.

Powód przegrał proces na etapie postępowania apelacyjnego, dlatego też na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd Apelacyjny zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2700 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego. Kwota ta obejmuje wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalone na podstawie § 2, § 6 pkt 6 i § 12 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1349 z późn. zm.).